

Szerkesztőbizottság: *Jókai Anna* (elnök),
Báger Gusztáv, *Csontos János*, *Fehér Béla*,
Horváth Antal, *Kalász Márton*, *Kő Pál*,
Salamon Konrád, *Szakály Sándor*

Főszerkesztő: *Oláh János*

E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: *Rosonczy Ildikó*

E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers, kiadvány: *Szentmártoni János*

E-mail: vers@magyarnaplo.hu
konyvkiadas@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Próza: *Bíró Gergely*

E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: *Ekler Andrea*

E-mail: nyitottmuhely@magyarnaplo.hu

Európai Figyelő: *Jávorszky Béla* (rovatvezető),

E-mail: europaifigyelo@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: *Erős Kinga*

E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: *Molnár Csenge-Hajna*

Borító: *Zách Eszter*

Ügyintézők: *Cech Vilmosné, Nagyné Paládi Judit*

Terjesztés: *Zsiga Kristóf*

E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu
hirdetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673; 342-8768**

Szerkesztőségi mobil: **(70) 388-7034**

E-mail: **info@magyarnaplo.hu**

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

Szerkesztőségi fogadóóra: minden szerdán 16⁰⁰-17⁰⁰ között a Magyar Írószövetség székházában, a Magyar Napló szerkesztőségében (Budapest, VI. 1062 Bajza u. 18. II. emelet).

Kiadja a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.) Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénnytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) 1 évre 7392 Ft, fél évre 3864 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj 1 évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-0000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

*Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-
tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szerkesztőségben.*

A címlapon Deák László

Az emberiség döntő többsége jól megvolt évezredek óta az írás-olvasás ismerete nélkül. S még csak azt se mondhatjuk, hogy ezek az analfabéta őseink korlátozott szellemi képességűek voltak, hiszen rendelkeztek a korabeli létezéshez szükséges ismeretekkel, amelyeket a szájhagyomány őrzött meg és fejlesztett tovább a tárgyi és a szellemi kultúrában egyaránt. A felvilágosodás korától kezdve, az Európa-szerte erősödő polgárosodás során azonban egyre inkább működésképtelenné vált volna a társadalom, ha egyedei nem rendelkeznek nemzedékről nemzedékre haladva egyre magasabb fokú iskolázottsággal, tehát az írás-olvasás egyre mélyebb ismeretével. A XX. középső évtizedekben vált Magyarországon kötelezővé a nyolcosztályos általános iskola, ma meg ott tartunk, hogy 18 éves koráig majdnem mindenki tanul, s ezen életkor fölött a korosztálynak mintegy fele folytat felsőfokú tanulmányokat.

Manapság mégis riasztó kutatási adatokkal szembesülhetünk: az olvasni tudás és a szövegértés egyre ritkábban jár együtt. Volna még egy nehezebben vizsgálható harmadik szint is. A szövegértés egyszerűen szólva alkalmazási képességet jelent. Ha elolvasom a porszívó használati utasítását, és megértem azt, akkor használni is tudom a gépet. Ha megértem azt, hogy Petőfi Sándornak *Az Alföld* című költeménye miért tájleíró vers, akkor *A Tisza* esetében már magamtól is ráismerhetek erre a típusra. A harmadik szinten nem alkalmazó, hanem alkotó felhasználást értek. Tehát a porszívó ismerete alapján esetleg használati utasítás nélkül is kezelni tudok egyszerűbb gépeket. A tájleíró vers ismerete alapján másfajta verseket is csoportosítani, tulajdonságaik alapján megnevezni leszek képesek.

A megértéssel nem csak manapság vannak bajok. Az oktatás tömegessé válása évtizedekkel ezelőtt is jelzett gondokat. Az Olvasó Népért Mozgalom formálisan ugyan az olvasás – s azon belül a szépirodalom – népszerűsítését tűzte ki céljául, azonban nemcsak erről volt szó. Akkor még a közmondás szerint inkább csak a jó papra mondták azt, hogy holtig tanul, de már érzékelhető volt, hogy a modern kor minden emberének élete végéig tanulnia, tehát olvasnia, művelődnie kell. S ezt a gondolatot szükséges volt népszerűsíteni, hiszen a tanulás, a „tankönyv” a felnőttek többsége szerint gyerekeknek való. De az iskoláskorúak körében is akadt elegendő többletfeladat. A felnőttkorra sokan közülük is úgy gondoltak, hogy akkor majd nem kell tankönyveket kézbe venni, nem kell verseket olvasni. Ugyanakkor az iskolai oktatás kényszerű formalizáltsága korlátozta az egyéni haladás lehetőségét, a fokozottabb egyéni érdeklődés kielégítését. Ezt megszüntetni ma se nagyon lehet.

A Magyar Írószövetség az Olvasó Népért Mozgalom egyik fő kezdeményezője és gazdája volt. Így Darvas József elnök és munkatársai, elsősorban Fábrián Zoltán titkár, jó szívvel támogatták a fiatal írók kezdeményezését, amelynek köszönhetően 1972 nyarán elindult a tizenéves korosztály számára az olvasótábori mozgalom. Az ötletadó Varga Csaba volt, az első tábor megszervezője pedig a fiatal hatvani könyvtáros, Kocsis István. Ez Felsőtárkányban működött általános iskolások részére. A mintegy tíz fős kiscsoportokat öten vezették: Ratkó József, Kovács István, Mózsi Ferenc, Varga Csaba és én. A nyári táborozás önmagában is élmény. Ezt itt különlegessé tette, hogy nálunk nem volt úttörőtábori fegyelem, s hogy a görög eszmények jegyében szabadon tanítottunk és tanultunk. Igazi olvasóvá neveléssel próbálkoztunk, és ez emberré nevelést is jelent.

Ez a mozgalom igen hamar népszerűvé vált. A sokszor lebecsült, ám ez ügyben igen hasznosan tevékenykedő Hazafias Népfront irányította a szervezést, adott ki módszertani füzetet, a fiatalabb írók közül pedig sokan vállalták a részvételt. S csatlakoztak hozzájuk más művészeti ágak, sőt tudományok képviselői is. Hiszen van-e jobb alkalom énekelni, mint nyári esteiken, vagy ugyanekkor tanulmányozni a csillagos eget. Lehetett tábori újságot szerkeszteni, színelőadást tartani vagy bírósági tárgyalást rendezni valamely izgalmas világszemléleti, etikai kérdésben. Országszerte egyre több tábor szerveztek, a fénykorban nyaranta több ezren vettek részt ezek munkájában. A mozgalomnak a kilencvenes évek elején a Garabonciás Szövetség lett a gazdája.

A legelső tábor 35 évvel ezelőtt működött. Ennek ürügyén volt a közelmúltban a hatvani könyvtárban egésznapos konferencia. Emlékeztünk is a kezdetekre, az elmúlt évtizedekre, de nem ez volt lényeg, hanem inkább annak tudatosítása, hogy a feladat ma talán még sürgetőbb: minden értelmes módszerrel meg kell kísérelni megértően és alkotóan olvasó embereket nevelni.

Vasy Géza

Vasy Géza: *Olvasni szükséges*. 1

LÁTHATÁR

Monoszló Dezső: *Exitus; Ha nem leszek* 3
 Antal Attila: *A vadőr; Darvak* 4
 Vári Fábíán László: *Kannibál évszakok; Fordított virágének* 5
 Miklya Luzsányi Mónika: *Hetedíziglen* 6
 Gömöri György: *Inkább birkózás* 8
 Faludi Ádám: *A holt muzikusok éji zenéje ringatja az örökre elszunnyadt városokat* 9
 Dobai Péter: *Honvágys Havanna-émlék; A leveleket meg kell a maguk idejében írni!* 10
 Dobozi Eszter: *Túl a rákbarakkon (Angelika naplójából – 2. rész)* 12
 Turczy István: *Akrosztikon; Poezja dzisiaj* 32
 Janusz Drzewucki: *Október rozsdája; Augusztus utolsó vasárnapja* (Tornai József fordításai) 34
 Marian Grzeszczak: *Itt semmi sem igaz* (Gergely Ágnes fordítása) 35
 Ryszard Danecki: *A föld felosztása; Magány; Június halottainak* (Zsille Gábor fordításai) 36
 Szakály Sándor: *Igazságszolgáltatás helyett leszámolás* 37
 Blasszauer Róbert: *Egy nem regisztrált halott* 41
 Bolemant László: *kavicsok, Végleg*. 45
 Móser Zoltán: *Angyalokra és apostolokra gondolva, Dsidára emlékezve* 46
 Nagyatádi H. Tamás: *Calcinatio* 48

Nyitott műhely

Erős Kinga: *Tollal és ecsettel (Beszélgetés Deák Lászlóval)* 49

olvasói jegyzet

Ködböcz Gábor: *Az intenzív jelenlét könyve (Szakolczay Lajos tanulmánykötetéről)* 57

könyvszemle

Pécsi Györgyi: *„ne vedd meg, amit nem értesz!”* (Kondor Béla: *Küszködni lettél*) 59
 Wutka Tamás: *Hullámok hátán (Kodolányi Gyula: A hullám taraja)* 61
 Deák László: *Keserű Mézes (Mézes Gergely: Miféle nyár)* 63
     MH & FM (Bán Olivér: Minden állomáson és megállóhelyen) 63
 Kocsis Lilla: *Regényrejtvény (Nagy Koppány Zsolt: Jozefát úr, avagy a regénykedés)* 64
 Koncz Tamás: *A párhuzamos ösvények kertje (Tóth Krisztina: Vonalkód)* 66
 Rózsássy Barbara: *Csak a kérdések maradtak (Miklya Luzsányi Mónika: Te csak táncolj szépen)* 67
 Pienták Attila: *Író születik (Sipos Lajos: Tamási Áron)* 68
 Farkas Attila Márton: *A filológusok titka (Hubai Péter: A Megváltó a keresztről. Kopt apokrifek Núbiából)* 69

**Számunkat az ARTE Galéria és Aukciós Iroda (Bp., V., Ferenczy István u. 14.)
 28. grafikai árverési kollekciójából illusztráltuk.
 Az aukció 2007. június 8-án lesz. További információ: Marsó Diana (20) 477-4228**